cốt lõi của Y tế công cộng do tổ chức Y tế thế giới (WHO) đưa ra.

Để đi tìm một ý tưởng thống nhất đằng sau tất cả câu chuyện này và đạt tới một định nghĩa rõ ràng về Y tế công cộng, hãy để tôi mô tả những chức năng của nó trong quá khứ và hiện tại, cách nó đang được dạy và vị trí đặc biệt ở Việt Nam.

Y tế công cộng là toàn bộ các hoạt động lý thuyết và thực hành liên quan đến sức khỏe con người và triển khai trên toàn bộ cộng đồng dân số chứ không phải trên một cá nhân cụ thể nào.

Các chức năng của Y tế công cộng

Phòng bệnh luôn là một trong những chức năng quan trọng nhất của Y tế công cộng. Chúng ta phòng các bệnh nhiễm khuẩn bằng việc giữ gìn vệ sinh. Giữ gìn vệ sinh tại nhà bao gồm lau dọn nhà sạch sẽ và hạn chế tối thiểu những con đường truyền bệnh. Cũng có những biện pháp đảm bảo vệ sinh được triển khai bởi các cơ quan chức năng như đảm bảo việc cung cấp nước sạch (nhớ lại vòi nước ở đường Broad!), xử lý nước và rác thải. Xây dựng kế hoạch và triển khai các chương trình tiêm chủng có thể là cách hiệu quả nhất để phòng bệnh và có lẽ là cả chấm dứt sự hoành hành của một bệnh nhiễm khuẩn.

Phương thuốc vi lượng đồng căn hiện đang ngày càng bị hạn chế bởi Cục Thực phẩm và Dược phẩm, Mỹ. Chưa có một thử nghiệm lâm sàng đưa ra hiệu quả tích cực của cách điều trị này. Ảnh: Katherine Streeter cho tờ NPR.

Gần đây trọng tâm của nhiều nỗ lực trong y tế công cộng còn là ngăn chặn những bệnh không nhiễm khuẩn, chủ yếu là các bệnh về tim mạch, ung thư và bệnh đái tháo đường týp 2. Nỗ lực phòng những bệnh này đồng nghĩa với việc nghiên cứu các yếu tố nguy cơ (hay còn gọi là yếu tố quyết định) và cố gắng giảm thiểu những ảnh hưởng xấu của nó đến chúng. Hiện tại có hàng trăm nguy cơ đã được phát hiện. Hút thuốc lá là một trong những yếu tố nguy cơ khủng khiếp nhất. Môi trường sống của chúng ta ẩn chứa đủ loại yếu tố nguy cơ, chẳng hạn như là các hóa chất từ thuốc trừ sâu được sử dụng trong nông nghiệp hay nhiều sản phẩm khác, và phóng xạ. Chế độ dinh dưỡng không hợp lý, chẳng hạn như ăn quá nhiều đường, cũng dẫn tới những bệnh kể trên, và cả chất phụ gia thực phẩm nữa.

Vẫn còn một loạt những hình thức suy giảm sức khỏe và các nguy cơ gây bệnh trong khi tham gia giao thông hay trong môi trường làm việc. Cuối cùng, là yếu tố quyết định mang tính xã hội và kinh tế gây ảnh hưởng đến sức khỏe của con người đã được nhắc đến hàng thế kỷ: Nghèo đói càng khiến sức khỏe người ta tệ đi!

Phòng bệnh không phải là chức năng duy nhất của Y tế công cộng mà còn có cả việc theo dõi để phát hiện sớm một trường hợp mắc bệnh nào đó để có thể điều trị thành công. Đào tạo về vấn đề này ở trường đại học trên thế giới có từ thế kỉ 19.

Giám sát và kiểm soát dịch, mô hình toán học hóa dịch bệnh là những chức năng kinh điển khác của Y tế công cộng.

Đánh giá một quy trình chẩn đoán hoặc một phương thức điều trị và phòng bệnh bằng thử nghiệm lâm sàng cũng là một hoạt động thuộc về Y tế công cộng. Mục đích của nó là đưa ra cái được gọi là bằng chứng cho thấy quy trình hay phương thức điều trị này hiệu quả trên một tập người và trong những điều kiện nhất định, không gây ra các tác dụng phụ nguy hiểm. Về nguyên tắc, mọi phương thức điều trị phải trải qua thử nghiệm lâm sàng trước khi được công nhận bởi các cơ quan y tế. Điều này không chỉ đúng với "Y học phương Tây" mà với cả các quy trình của Y học phương Tây, Y học cổ truyền, liệu pháp điều trị thay thế hay quy trình trợ y.

Trên thực tế, những phương pháp điều trị chưa được công nhận vẫn cứ được chấp nhận rộng rãi ở rất nhiều nước trên thế giới. Những liệu pháp được công nhận thậm chí có thể đúng với những trường hợp cụ thể nhưng lại gây phản ứng phụ đối với toàn bộ cộng đồng dựa trên các thước đo Y tế công cộng. Ví dụ như, việc sử dụng tràn lan thuốc kháng sinh, gây ra kháng thuốc, là một hiện tượng có thể quan sát được sau một thời gian ngắn ngay sau phát minh ra hiệu quả của thuốc kháng sinh, có thể được coi là một trong những tội ác lớn nhất trong lịch sử y học.

Sức khỏe về bà mẹ và trẻ em là một chương trình được định nghĩa rõ ràng trong Y tế công cộng, đưa ra những nguyên tắc đồng bộ trong việc tiếp nhận tất cả các ca mang thai.